

Bruxelles, 19. veljače 2019.
(OR. en)

6578/19

CH 15
AELE 23
MI 175

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Zaključci Vijeća o odnosima EU-a sa Švicarskom Konfederacijom

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o odnosima EU-a sa Švicarskom Konfederacijom, kako ih je usvojilo Vijeće (opći poslovi) 19. veljače 2019.

Zaključci Vijeća o odnosima EU-a sa Švicarskom Konfederacijom

1. Vijeće je u skladu sa zaključcima od 28. veljače 2017. i 11. prosinca 2018. ocijenilo ukupno stanje odnosa EU-a sa Švicarskom Konfederacijom. Vijeće će, prema potrebi, do kraja 2020. ponovno ocijeniti stanje tih odnosa, kao i stanje odnosa s drugim zapadnoeuropskim zemljama koje nisu članice EU-a.
2. EU i Švicarska bliski su saveznici i ključni gospodarski partneri. Gospodarska međuovisnost EU-a i Švicarske je značajna, i u pogledu trgovine robom i uslugama i u pogledu izravnih ulaganja. U isto vrijeme naša suradnja znatno nadilazi uzajamne gospodarske i trgovinske koristi te obuhvaća širok raspon područja od pravosuđa i unutarnjih poslova do znanosti, obrazovanja i prometa, a u svima njima obje strane imaju značajne koristi. Odnosi između EU-a i Švicarske dodatno su se intenzivirali u posljednje dvije godine.
3. Vijeće cijeni kontinuiranu suradnju između EU-a i Švicarske na međunarodnim pitanjima, usklađivanje njihovih stajališta o pitanjima od zajedničkog interesa u međunarodnim forumima u područjima kao što su borba protiv klimatskih primjena i zaštita okoliša, promicanje ljudskih prava, vladavina prava, međunarodno kazneno pravo, poštovanje međunarodnog humanitarnog prava, demokracija i održivi razvoj te očuvanje multilateralnog trgovinskog sustava. Vijeće također pozdravlja blisku suradnju u području razvojne suradnje, humanitarne pomoći i civilne zaštite te pozdravlja potpisivanje administrativnog sporazuma između Komisije (ECHO), Švicarske agencije za razvoj i suradnju te Saveznog ureda za civilnu zaštitu 28. travnja 2017.

4. Vijeće također pozdravlja potpisivanje sporazuma između EU-a i Švicarske o povezivanju njihovih sustava za trgovanje emisijama stakleničkih plinova 23. studenoga 2017. te poziva obje strane da dovrše postupke koji su potrebni za njegovo što brže stupanje na snagu. Stvaranjem šireg, zajedničkog tržišta ugljika, EU i Švicarska pokazuju svoju snažnu predanost ispunjavanju ciljeva preuzetih u okviru Pariškog sporazuma.
5. Vijeće pozdravlja suradnju sa Švicarskom u pitanjima ZVSP-a, a osobito sudjelovanje Švicarske u misijama ZSOP-a, npr. u Ukrajini i Sahelu te potiče Švicarsku da poveća tu potporu. Osim toga, Vijeće primjećuje da se Švicarska dobrovoljno usklađuje s mjerama ograničavanja EU-a ovisno o slučaju te potiče Švicarsku na usku i dosljednu primjenu mjera ograničavanja, uključujući sprečavanje njihova zaobilaženja.
6. Vijeće sa zadovoljstvom prepoznaje suradnju EU-a i Švicarske u području međunarodnih migracija, uključujući upravljanje tokovima, premještanje izbjeglica i razvoj upravljanja na svjetskoj razini. Vijeće potiče Švicarsku da nastavi sa suradnjom na istočnoj, središnjoj i zapadnoj sredozemnoj ruti te preporučuje dodatno usklađivanje napora.
7. U kontekstu svojeg pridruživanja zajedničkoj pravnoj stečevini u pogledu Schengena i Dublina, Švicarska je nastavlja učinkovito primjenjivati. Vijeće osobito pozdravlja potpisivanje sporazuma između Europske unije i Švicarske o sudjelovanju Švicarske u Europskoj agenciji za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde, eu-LISA-i, 8. studenoga 2018. Vijeće također pozdravlja dovršetak pregovora o EUODAC-u i prümskim odlukama o pojačanoj policijskoj suradnji u borbi protiv terorizma i međunarodnog kriminala kao i donošenje sporazuma o dodatnim pravilima za instrument za financijsku pomoć za vanjske granice i vize kao dio Fonda za unutarnju sigurnost 2014. – 2020. Vijeće prepoznaje konstruktivnu i pozitivnu suradnju Švicarske, osobito u kontekstu provedbe Europskog migracijskog programa.

8. Naši uzajamno korisni odnosi podrazumijevaju zajedničku odgovornost za njihov dugoročni uspjeh i održivost. Vijeće iznova potvrđuje da Švicarska, sudjelovanjem u dijelovima unutarnjeg tržišta i politika EU-a, nije samo uključena u bilateralne odnose nego postaje i sudionik u zajedničkom gospodarskom području što iziskuje prihvaćanje zajedničkih pravila i njihovo izvršavanje. Vijeće je od 2008. u svojim zaključcima naglašavalo da je sadašnji sustav bilateralnih sporazuma dosegao svoje granice zbog kompleksnosti i nepotpunosti te posljedičnog nedostatka ujednačenih uvjeta za građane i poduzeća u područjima unutarnjeg tržišta u kojima Švicarska sudjeluje.
9. U svibnju 2014. EU i Švicarska započeli su pregovore o zajedničkom institucijskom okviru za postojeće i buduće sporazume, s ciljem jačanja bilateralnog pristupa i razvoja punog potencijala sveobuhvatnog partnerstva EU-a i Švicarske. Nakon više od četiri godine, pregovori su se krajem 2018. primakli svome kraju. Pregovarači su otkrili pravedna i uravnotežena rješenja u područjima kao što su pravila za dinamičko preuzimanje pravne stečevine EU-a od strane Švicarske, mehanizam za neovisno rješavanje sporova, odredbe za osiguravanje bolje pravne sigurnosti i jednaki uvjeti za naše građane i gospodarske subjekte. Vijeće izražava snažno žaljenje jer švicarsko Savezno vijeće nije potvrdilo taj ishod u prosincu 2018. te poziva Savezno vijeće da prihvati u pregovorima dogovoren tekst Sporazuma o institucijskom okviru i podnese ga na donošenje Saveznoj skupštini čim se na proljeće 2019. dovrše savjetovanja s dionicima. Vijeće naglašava da je sklapanje Sporazuma o institucijskom okviru na temelju sadašnjeg teksta preduvjet EU-a za sklapanje budućih sporazuma o sudjelovanju Švicarske u unutarnjem tržištu EU-a kao i bitan element pri odlučivanju o daljnjem napredovanju prema uzajamno korisnom pristupu tržištu. Time će se omogućiti konsolidacija bilateralnog pristupa na način kojim se osigurava njegova održivost i daljnji razvoj.

10. Vijeće ponovo potvrđuje da je slobodno kretanje osoba jedan od temeljnih stupova politike EU-a te da su unutarnje tržište i njegove četiri slobode nerazdvojivi. U tom kontekstu Vijeće pohvaljuje Švicarsku zbog njezinih napora na provedbi rezultata građanske inicijative „Protiv masovnog useljavanja“ 9. veljače 2014. na način koji je sukladan s pravima građana EU-a prema Sporazumu o slobodnom kretanju osoba (FMPA). Vijeće pozdravlja potvrdu Švicarske da će se, nakon donošenja provedbene uredbe od 8. prosinca 2017., osobe iz EU-a i EEA-e koje traže posao moći registrirati u regionalnim zavodima za zapošljavanje. Vijeće, međutim, žali zbog odluke Švicarske od 7. prosinca 2018. da produlji prijelazne mjere za hrvatske radnike i samozaposlene osobe na dulje od prvotnog razdoblja od dvije godine te stoga poziva Švicarsku da razmotri skraćivanje razdoblja primjene tih prijelaznih mjera.
11. Vijeće je nizom zaključaka iz 2012., 2014. i 2017. pozivalo Švicarsku da se uključi u pregovore o obnovi financijskog doprinosa smanjenju socijalnih i gospodarskih razlika u EU-u što bi trebalo biti proporcionalno značajnim koristima koje Švicarska uživa od sudjelovanja u unutarnjem tržištu. U tom pogledu Vijeće prima na znanje činjenicu da je švicarsko Savezno vijeće 28. rujna 2018. usvojilo prijedlog drugog financijskog doprinosa Švicarske EU-u. Taj drugi doprinos, koji će se produljiti na istoj osnovi kao i onaj dogovoren u Memorandumu o razumijevanju iz 2006., predstavlja integralni dio ukupnog odnosa EU-a i Švicarske te se njime također namjeravaju dodatno ojačati političke, gospodarske i kulturne veze između Švicarske i država članica EU-a. Vijeće očekuje brzo i bezuvjetno usvajanje tog prijedloga u švicarskoj Saveznoj skupštini. Vijeće također naglašava važnost održavanja koordinirane suradnje u tom području u skladu s višegodišnjim programskim ciklusom EU-a.

12. EU i Švicarska nastavljaju sa snažnim i stabilnim trgovinskim odnosima od kojih obje strane imaju koristi. Međutim, sporazum o slobodnoj trgovini iz 1972. koji je temelj naših bliskih gospodarskih odnosa dosad nije usklađivan s razvojem novih pravila u međunarodnoj trgovini. Vijeće stoga poziva na pristupanje modernizaciji sporazuma kojima se uređuju trgovinski odnosi između Švicarske i Europske unije, a osobito sporazuma o slobodnoj trgovini. Hitno bi trebalo razmotriti uspostavu šireg pristupa švicarskom tržištu za gospodarske subjekte iz EU-a, posebice u poljoprivredno-prehrambenom i uslužnom sektoru.
13. Vijeće ponovno izražava zabrinutost zbog nedosljedne provedbe određenih sporazuma i švicarske primjene naknadnih zakonodavnih mjera i praksi koje nisu u skladu s tim sporazumima, a posebice sa Sporazumom o slobodnom kretanju osoba. U tom kontekstu Vijeće poziva Švicarsku da preuzme relevantnu pravnu stečevinu EU-a, posebice u području upućenih radnika, te da poništi ili promijeni popratne mjere koje Švicarska primjenjuje na gospodarske subjekte iz EU-a koji pružaju usluge na njezinu državnom području, u skladu s načelima EU-a o proporcionalnosti i nediskriminaciji.
14. Vijeće pozdravlja stupanje na snagu sporazuma između EU-a i Švicarske o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima 1. siječnja 2017. i prve automatske razmjene između Švicarske i država članica EU-a koje su se odvale u rujnu 2018.
15. Vijeće pozdravlja otvoreni dijalog sa Švicarskom te će nastaviti pratiti napredak na provedbi relevantnih reformi koje su dosad osmišljene za rješavanje pitanja koja je utvrdila Skupina EU-a za kodeks o postupanju u pogledu oporezivanja poduzeća. Vijeće osobito pozdravlja zakonodavstvo koje je švicarska Savezna skupština donijela 28. rujna 2018., a kojim se određeni preferencijalni porezni režimi i prakse koje predstavljaju štetnu poreznu konkurenciju zamjenjuju novim skupom međunarodno prihvaćenih mjera, u skladu sa zajedničkom izjavom država članica EU-a i Švicarske o pitanjima oporezivanja poduzeća iz 2014. Vijeće poziva na brzu provedbu te reforme.